

forrás

A Győri Evangélikus Egyházközség időszaki kiadványa

2016 karácsony

Újratervezés

Hosszabb útra kelve sokunknak szüksége van arra a technikai eszközre, amit GPS-nek hívunk.

Segítségével könnyebben megtalálhatjuk a célt, ahova igyekszünk. Ez a műholdas vezérlésű készülék ismeri a térképet és megmondja, merre kanyarodjunk az előttünk lévő kérdéses szakaszon. Ha mi mégis más irányt veszünk, ha eltérünk a navigációtól, akkor szinte azonnal jön az újabb instrukció. Újratervezés – hangzik a figyelmeztetés.

A Biblia embereinél sokszor látjuk, hogy egy felülről kapott figyelmeztetés megállítja őket az úton és új irányt kell venniük, nem az előre elgondolt irányba haladnak tovább. A karácsonyi történet szinte valamennyi szereplőjével így történt, de most gondoljunk az egyik ritkábban említett, ám mégis fontos személyre, Józsefre. Vőlegényként megtudta, hogy jegyese Mária gyermeket vár, holott ő még nem érintette, ezért titokban el akarja bocsátani menyasszonyát. Jó szándékú, tapintatos ember lévén, nem akarja megszégyeníteni Máriát, nem csap botrányt, a lehető legszelídebb megoldást választja. Ám üzenet érkezik a mennyből és megérti, nem kell félnie magához venni Máriát, mert Aki benne fogant, a Szentlélektől van. Azt a szándékot, amit mindenki normálisnak és természetesnek tartott és maga József is így gon-

dolt, a felülről kapott hang hatására megváltoztatja, feleségül veszi jegyesét, de nem érinti addig míg meg nem szüli fiát, akit Jézusnak nevez el.

Mi történt? József életének egy fontos szeletét addig csak önmagában szemlélte, ám a felülről kapott üzenet után már ugyanazt a dolgot Isten ügyeként látta. Olyan alapvető változás történt a gondolkodásá-

ban, amire mindnyájunknak szükségünk van. Odaállítani életünk részleteit az Úr színe elé és az ő jelenléte fényében észrevenni, mi az, ami tőle van és mi az, amit nem akarata szerint való. Ez az olykor drámai következményekkel járó vizsgálódás mindig szemelyes ügy, szívünk legbelső szentélyében kell megtörténnie. De van néhány vonás,

amit általánosságban is elmondhatunk, ami biztosan nem jó irányba viszi életünk szekerét. Nem Istentől való, ami önzésünkből fakad, a ragadozó ösztöneinktől vezérelt örömök, a felettünk eluralkodó szerzési vágy, önmagunk fényezése, mások eltiprása, leszólása. A karácsonyi történetben Heródes király markáns megtestesítője a sötétségben lakozó embernek, aki a Megváltó megszületésének hírére nyugtalanná válik, félti hatalmát, fondorlatos módon cselelt sző, majd véres bosszút forral, gyilkoltat, hatalomféltése nem ismer határokat. Hallotta az örömhírt, de gondolkodása nem változott meg, életében a bűn ahogy lenni szokott újabb bűnt szült, nem állt meg a lejtőn. A bűn bibliai értelemben nem más, mint céltévesztés.

Mi is, célt tévesztett emberként járunk életünk útján, amíg meg nem halljuk a felülről jövő hangot, meg nem látjuk az igazi világosságot, hogy újratervezhessük életünket és rálépjünk a békesség keskeny útjára. Először vagy ismét. Nem a magunk elgondolása szerint, hanem felülről vezérelten. „**Meglátogat minket a felkelő fény a magasságból, hogy világítson azoknak, akik sötétségben s a halál árnyékában lakoznak, hogy ráigazítsa lábunkat a békesség útjára**”

(Lk. 1, 78-79)

A. R. Mengs: József álma

Mesterházy Zsuzsanna

Tájékoztató az Insula Lutherana projekt helyzetéről III. rész

Középuton – leginkább ezzel a szóval lehetne leírni az Insula Lutherana projekt jelenlegi állását. Miközben ezeket a sorokat írom, gőzerővel készülünk december 11-re, az Öregtemplom ünnepélyes átadására, és egyúttal költöződünk is, hiszen elkészült a Kossuth utcai épület, ahova a konvent felújítása miatt lakóknak és lelkészi hivatalnak át kell költöznünk. A nyár elején átadtuk az óvoda új és megújult épületét, melyet nagy örömmel és meglepéssel vettek birtokba lakói, óvónők és óvodások. Az épület elkészülte után még sok időt és energiát fordítottak a csupasz falak díszítésére, a sterilen új terek „otthonná” formálása, hogy az ősz elején beköltöző kis „lakók”, jól érezzék magukat új környezetükben. Köszönet mindazoknak, akik fáradhatatlanul tevékenykedtek mindezért!

A Ráth Mátyás téri megújult épületet is részben már birtokba vették új lakói, részben pedig a költözés folyik. Ez utóbbi a Ráth Mátyás Evangélikus Gyűjteményre, ismertebb nevén levéltárunkra vár. Mihelyt beszerelésre kerülhet a nélkülözhetetlen gördíthető állvány első része és átkerülnek a leürített polcok, meg kell kezdenünk a

költözést. Már csak azért is, mert iskolánknak átmenetileg szüksége lesz a kiürülő helyiségre, ugyanis a konvent épület felújításának megkezdésével elveszítünk 2 tantermet. Az épületben kialakításra került 2 béroda, melyből az egyiket régi bérlőnk, a Dimenzió Kft. vett birtokba, akik az időközben lebontásra került régi óvoda, korábban a gyülekezeti teremnek helyet adó épület tetőtéréből költözhettek át a modern, XXI. századi irodahelyiségekbe. Az első emeleten kialakításra került még egy kiadásra váró iroda, mely nélkülözhetetlen szerepet tölt be a megújuló Insula Lutherana épületegyüttes fenntartásában. A földszinten pedig teljes egészében a könyvtár és levéltár kap helyet kialakított raktár és kutató helyiségekkel.

A Kossuth utcai épület egyik földszinti lakása a konvent felújítása alatt ideiglenesen ad helyet a lelkészi hivatalnak és a varrodának, később pedig lakó térként funkcionál majd. Az épületben összesen 6 lakás lett kialakítva, mely közül az első emeleten kapnak helyet a lelkészlakások, a beépített tetőtérben pedig az intézményi lelkészek,

hiszen fenntartóként a gyülekezetnek lakhatást kell biztosítani az iskola és a szeretetház lelkészei számára. A felújított lakóépület impozáns látványával, kapualjában megtalált és részben restaurált falfestményeivel méltó dísz lett a Kossuth utcának.

A templom felújítása a végéhez közeledik, a fa- és kőrestaurátorok, a világítástechnikusok a szakiparral együtt az utolsó simításokat végzik az épületben. Helyükre, azaz új dobogókra kerültek a letisztított és megerősített padok, melyekben a hideg időszakokban padfűtés fog hozzájárulni a komfortérzethez. Még több apró munka is folyamatban van az épületben, de már most szemet gyönyörködtető a megújult templombelső, melyben a felújítás új „illata” keveredik az ódon környezet hangulatával. A december 11-ei ünnepnek egyetlen hiányossága lesz csupán, mégpedig az orgona, amely előreláthatólag a következő esztendő nyarára készülhet el.

Időközben, a régi óvoda épület bontását követően elkezdődött a földmunka és az alapozás az épülő tornaterem helyén. Száznál is több vasbeton cölöpöt helyeztek el 6-7 méter mélyen, melyeknek a viszonylag laza, hordalékos és

feltöltött talaj miatt teherhordó funkciójuk lesz. Ezeknek a fúrása már befejeződött, jelenleg az alapozási munkálatok zajlanak, melyet a szerkezetépítés követ majd. A régi iskolaépületben a nyár folyamán megújultak a folyosók és a vizesblokkok egy része, ugyanakkor a felújítás folyamatosnak mondható, hiszen a szoros határidő miatt ki kell használni a rövidebb szünetek időszakait is. A nagyobb beavatkozást igénylő munkákat pedig az intézmény működéséhez igazítva a nyári szünetben lehetséges elvégezni.

A folyamatban lévő munkákon túl a konvent és a szeretetház vár az építkezés megkezdésére. Előbbi, ahol kollégium, gyülekezeti központ, lelkészi hivatal és lakórészek kerülnek kialakításra, a tervek szerint decemberben, de legkésőbb januárban kezdődik el. Sajnos időközben annyit már tudunk, hogy a konvent épületének régi részei nagyon rossz állapotban vannak, így többek között szükségessé válik fűdémcsere is. Ennek ismeretében kezdünk majd neki a szeretetházi építkezésnek, hiszen addig nyújtózkodhatunk, ameddig a takarónk ér.

Csorba János
igazgató-lelkész

Forma és tartalom

Bár még sok munka van hátra, mégis mondhatjuk, hogy lassan célegyenesbe fordul az Insula Lutherana projekt, hiszen nincs már hátra egy teljes esztendő, és reményeségünk szerint átadásra kerül a kívül belül megújult, részben új funkciókat is betöltő lutheránus sziget épületegyüttese. Az új forma pedig szinte természetesen hozza magával az új, illetve részben megújult tartalmat is. Hiszen nem csak örülni lehet és kell ennek a megújulásnak, de el kell gondolkodnunk azon is, hogy hitünk gyakorlásán, megélésén túl hogyan tölthetjük meg kulturális, értékteremtő tartalommal a megújult falakat, mint ahogyan szintén feladatunkká lesz foglalkozni a fenntarthatóság kérdésével is. Ezekről a kérdésekről és területekről beszélgettünk Dobó Eszter és Major Zsuzsa gyülekezeti tagjainkkal, arról, ahogyan ők az előttünk álló időszakot és annak feladatait, lehetőségeit látják. Mindketten gyermekkoruk óta kötődnek a győri evangélikus egyházközséghez, otthon vannak az Újtemplomban éppúgy, mint az Öregtemplomban. Gyermkeik iskolánkba, illetve óvodánkba járnak és mindketten közgazdasági végzettséggel rendelkeznek. Eszter időközben kultúr-

dánkba, iskolánkba járó gyermekek családjaiknak, hanem új kulturális színhelyként is dominánsabb szerepet tölthet be a város életében. Az Insula Lutherana projekt beruházásai az új tornateremmel, tantermekkel és kollégiummal jelentősen

Milyen vízióitok vannak mind a tartalommal, mind pedig a fenntarthatósággal kapcsolatban?

Zsuzsa: A megújulás egyben lehetőséget is jelent és új irányt mutat. Hatalmas adományt kapott a gyülekezet, most

amenedzser képesítést szerzett, Zsuzsa pedig rendezvényszervezői képzésre jár. Kettőjüket kérdeztük jelenről és jövőről.

Mekkora értéknek és lehetőségnek látjátok azt, ami itt a szemünk előtt szépül és épül az Insula Lutherana területén?

Eszter: A lutheránus sziget újjáépítése hatalmas értékkel bír nem csak a szűkebb evangélikus gyülekezet, az óvo-

megkönnyítik oktatási intézményeink mindennapi életét, felújított, modern technikával felszerelt Öregtemplomunk pedig ismét közösségünk otthonává válik. Mindemellett fel kell ismernünk azokat a lehetőségeket, amelyeket ez a kis sziget mind lelki, mind gazdasági téren, szűkebb és tágabb értelemben nyújtani tud. Templomunk kimagasló akusztikai adottságaival a munkálatok megkezdése előtt is otthont adott klasszikus- és világi koncerteknek, kiemelt helyszíne az egyre sikeresebb Öttemplom Fesztiválnak. Ezekkel a lehetőséggel továbbra is kötelességünk élni. Nemcsak a gazdasági fenntarthatóság érdekében, hanem saját, fiatalításra szoruló közösségünk erősödése céljából. Egy befogadó, igényes programokat kínáló kulturális színtér hívogató hangjával belépésre készítheti a keresőt és büszkeséggel töltheti el a már hozzánk tartozó testvéreinket is.

Zsuzsa: Az evangélikus sziget együttes felújítását, megszépülését én is hatalmas lehetőségnek látom a gyülekezet életében. Azzal, hogy megszépülnek az épületek, lehetőséget adnak a tartalmi változások elindulására is. Fontos, hogy ezt az ajándékot legjobb tudásunk szerint használjuk és a gyülekezet bevonásával építsük az iskola, óvodai családokkal együtt ezt a számunkra oly fontos közösséget.

rajtunk a sor, hogy megfelelően használjuk, megtöltsük, és olyan eseményeket szervezzünk, amellyel hívogathatjuk azokat a családokat, akik nem aktív tagjai az egyháznak, de csak a hívó szóra várnak. Nem feledkezhetünk meg arról sem, hogy a mi generációink feladata a jövő építése, valamint megalapozni ebben az új helyzetben az egyház hosszú távú jövőjét, fenntarthatóságát. Azokat az új lehetőségeket kell igyekeznünk megtalálni, amit az épület lehetőségei adottak tesznek.

Eszter: A terület megújulása óriási lehetőség közösségünknek, de nem felejtkezhetünk meg arról a feladról, hogy ezt az adományt megőrizzük és hosszú távon fenntarthatóvá tegyük. A jövőbeli elképzelésünk az, hogy a terek adta lehetőségek kiaknázásával segítsük a közösségépítést, megszólítsuk azokat az evangélikus és kereső testvéreinket is, akik még nem találtak otthonra nálunk. Ezzel párhuzamosan, egymást erősítve igyekeznénk minden adottságunkat kihasználni, ami anyagilag is fenntarthatóvá teszi az Insula Lutherana-t. Gondolunk itt a megépülő kollégium szobáinak hétvégi, illetve nyári hasznosítására, esküvői programok teljes körű biztosítására, illetve az Öregtemplom egyedi jellegének erősítésére a város kulturális életében.

Folytatás a 4. oldalon

Folytatás a 3. oldalról

Programjainkban alapul vennék egyházunk zenei hagyományait és azt a nyitott, befogadó odafordulást, mely lehetőséget ad más népek, kultúrák zenei kínálatának közvetítésére. Megszépült templomunk mellett egy új, felszereltebb gyülekezeti terem is szolgálni fogja közösségünket, mely otthont adhat lelki gazdagodást közvetítő előadásoknak, irodalmi esteknek, gyermekprogramoknak.

Lehet-e rangsorolni a feladatokat, mit láttok elsődlegesen fontosnak az új élethelyzetben?

Eszter: A mostani átmeneti helyzetben természetesen a projekt körüli és a gyülekezet gazdasági ügyeinek még átláthatóbbá tétele a feladat. Ez nem jelenti azt, hogy a kitűzött fenntarthatósággal és közösségépítéssel kapcsolatos hosszabb távú célok elérése érdekében nem kellene lépéseket tenni. Elengedőleg, ez az esztendő fog lehető-

séget adni a magvetésre. Fontos feladat a kapcsolatteremtés és –ápolás a város kulturális vezetésével, a különböző zenei és egyéb programokat szervező intézményekkel, a művészeti szcéna szereplőivel, a médiával, melyek majdan segíthetik munkánkat. E feladatok mellett pedig támogatnunk kell a jószolgálati és karitatív tevékenységet, a rászorulóknak segítségére irányuló kezdeményezéseket.

Zsuzsa: A mostani, még átmeneti időszakban a legelső feladat a gazdasági rendszer átláthatóbbá tétele lenne. Ezzel egy időben, a templom átadásával, azt gondoljuk, hogy már el lehetne kezdeni dolgozni annak maximális kihasználásán. Olyan minőségi, zenei és kulturális programok szervezését kezdeményezni, amely megtölti a templomot és hívogatja a gyülekezet tagjait és erősíti a kapcsolatokat.

Hogyan tud összekapcsolódni a tartalom és a fenntarthatóság elképzeléseinkben?

Zsuzsa: A tartalom és a fenntarthatóság egymást segítve tud növekedni, gyarapodni. Azzal, hogy a megújult épület lehetőségeit jól kihasználva segítjük a közösségépítést, megalapozzuk az Insula Lutherana fenntarthatóságát. Hiszek abban, hogy a hittel végzett közös munka egy olyan közösséget tud építeni, amelyben aktív emberekre találunk és büszkén mondhatják a jövőben, hogy a Győri Evangélikus Gyülekezet tagjai.

Eszter: A fenntarthatóságért folytatott „kényszerű” munkát felfoghatjuk áldás-ként, hiszen ezen az úton ismerjük meg egymás, együtt építünk valamit, ami közös érdekünk. Hiszem, hogy ez a közös munka sikert hoz, mely aztán újabb társakat, épülő, egymásra figyelő közösséget.

Köszönöm, hogy együtt gondolkodhatunk a jövővel kapcsolatban és remélem, hogy mindezt nemsokára együtt megvalósíthatjuk! Úgy legyen!

B(ízd)Ú(jra)É(leted)K(risztusra)

Advent az egyházi újesztendő. De mi újul meg? A polgári évnél legalább az évszám változik, az egyház esztendőnél minden kezdődik előlről. Ugyanazok az ünnepek jönnek, ugyanazokkal az oltárterítőkkel. Talán a lelkészek mondanivalójában is fellelhetünk már hallott, vagy már elmondott gondolatokat. Akkor mi újul meg?

Kedves Olvasó, nélkülöd semmi!

Nagyon fontosnak tartom elmondani, hogy az egyházi újesztendő az velünk vá-

lik újjá, és bennünk akar új dolgokat felnyitni az Isten csodáiból. Felnyitni az Isten szeretetéből, abból a szeretetből, ami örök, ami nem változik, ami stabil. Ezért pörög körbe-körbe az egyházi esztendő. Ismétli önmagát. Isten ismét minket akar megszólítani. A szeretetével Téged akar megújítani. Kiemelni a csüggedésből, az elfásultságból, a nehézségek közül, a kereskedelmi dömping-karácsonyból.

Ha az Istennek erre a mindig megújító szeretetére igent mondunk, akkor nem kliésesen szép, „fahéjillatú utcavilágítás-adventet” kapunk. Akkor valósággá váló jászlat kapunk a szívünkbe. Jászlat, ami a születés csodáját hozza el, és ami töviskoszorúból és keresztből való újjászületésünkre mutat. És ehhez mi mind kellünk!

Farkas Ervin
evangélikus lelkész

Rövid híreink az ovisokról

Óvodánk meghitt ünnepi istentisztelet keretén belül átadásra került és mi birtokba vettük 2016. június 10-én.

Isten iránti hálával gondolunk Kara Ákos államtitkár Úrra, gyülekezetünk vezetőire, az építőkre, a szülőkre, kollégákra és diákjainkra, és mindazokra, akik segítettek bennünket, hogy mindez megvalósulhasson. Kisgyermekünk beköltöztek a kék, zöld, citrom- és narancssárga valamint piros csoportszobákba.

Életünk, szolgálatunk szokásaink immár ideális körülmények között tovább folytatódik.

Így került sor például a szülők közösségét is erősítő kürtöskalácssütés-re és adventi koszorúkötésre.

Ebben az évben az újvárosi görögkatolikus templomba látogathattunk, hogy megismerjük más felekezetek templomát és szokásait is. Csoportjaink részt vesznek a Szeretetház lakóinak szervezett áhítatokon is.

Ezúton köszönjük meg a Szeretetház vezetőinek, hogy a templomunk hiánya miatt a Szeretetház díszterme adott otthont ovis istentiszteleteknek és számos diákprogramnak.

Éppúgy köszönetet mondunk a Kossuth utcai református gyülekezetnek befogadó szeretetükért. Nélkülük sokat sérült volna kisgyermekünk és diákjaink hitéleti nevelése.

Morzsák az iskolásaink életéből

Reformációi csendesnapunkról

Nem könnyű 24 osztálynak, különböző korosztálynak ugyanazon a napon csendesnapot szervezni. Főleg akkor nem, ha az iskola nélküli a lelkészét, sőt a templomát is. De mint már annyiszor, összefogással minden sikerülhet. Így volt ez a reformáció emlékére szervezett csendesnapunkon is, amire Farkas Ervin helyettes iskolalelkész, Oberling Zsannett hitoktató és az osztályfőnökök összefogásával készültünk.

gyult egykori drogfüggőt, aki a szenvedélyről mint betegségről szól hitelesen a fiatalokhoz. Szűcs Péter Pál, Jáger András és Kszel Attila, a Győri Nemzeti Színház színészei egy a témáról szóló színdarabban átélt élményeikről beszéltek.

Mire ez a lap a kedves Olvasó kezébe kerül, már javában advent napjait éljük. Iskolásaink adventi koncertjén és a Karácsonyi illatok elnevezésű vásáron is túl vagyunk. Hálásak vagyunk azért, hogy az Őt templom fesztivált iskolásaink rendezvényei nyitják meg.

A visszatérés íze

Csupán néhány röpké hónap telt el a tanévből, de máris ezernyi élménnyel gazdagodtunk.

Egykori tanítványunk, Farkas Ervin evangélikus lelkész vállalta, hogy helyettesíti gyermekgondozási szabadságán lévő iskolalelkészünket. Hálával és örömmel hallgatjuk őt hétről hétre az iskolai áhítatokon.

Péterfys gyökeréről így vall:

„Hogy mit jelent leszerelt diákként, már lelkészként visszatérni a Péterfybe? Hadd válasszom meg a kérdést egy másik kérdéssel: Mit jelent, amikor a falak emlékeznek helyettem?

Az Insula Lutherana valahol az emlékezés kezdete. Csak a családomhoz kötődő emlékeket őrzöm magamban korábbról, az óvodából semmire sem emlékszem.

1997 szeptemberére viszont már élesen. Klári néni itt tanított meg írni. És itt derült ki, hogy „diszes” vagyok. Itt mondta el Háda Ági néni: ez nem indok arra, hogy ne dolgozzak. És itt tanultam meg azt, hogy a gyengeségeinket nem kifogásként kell magunk elé tartanunk - saját lelkünket nyugtatgatva -, hanem meg kell rázni magunkat! A gyengeségeket azért adja az Isten, hogy megküzdjünk velük, és erősebbé legyünk általuk! Így én addig szenvedtem áldozat-

kész magyartanáraim - Ági néni és Ildikó néni - kezei alatt, míg csak sikerült, majdnem teljesen az átlagos szintig fejlődni. Munkájuk gyümölcse az egyetemi héber és görög tanulmányokban teljesedett ki bennem.

A Péterfynek a pályaválasztásomhoz is köze van. Hiszen ha nem leszek Péterfys, soha nem ismerem meg Lukács Miklós osztálytársam, és soha nem hív el Rábcakapira, az alkotótáborba. De elhívott, így találkoztam és jó barátságba kerültem a későbbi konfirmáló lelkésszel, Tubival. Ha nem leszek Péterfys, soha nem kerülök kapcsolatba a Keresztény Ifjúsági Egyesülettel, és ha nincs a KIE közössége, talán végleg magam alá temet a lázadó kamaszkorom.

A legkisebbek akadályverseny formájában ismerkedtek Luther Márton életével. A felső tagozatosok a Luther film megtekintése után feladatokat oldottak meg, majd különböző kézműves technikákkal gyönyörű Luther - rózsákat készítettek.

Nagygimnazistáink immár harmadszor Tamás-misén vettek részt, melyen a zenei és sok más szolgálatot maguk végezték. A lelki megújulást követően nehéz témával foglalkoztak a gimnazistáink vendég előadók segítségével. Hallhatták többek között Kubisziny Viktor, újságíró, filmkritikust, gyó-

Hamarosan megkezdődik a felvételi vizsgák időszaka. Közösségünkbe várunk minden olyan evangélikus gyermeket, akinek a szülei fontosnak tartják, hogy gyermekük az egyházunk és általunk képviselt értékrend mentén nevelkedjen. Várjuk honlapunk olvasói közé is gyülekezeti tagjainkat, akik imádságban hordozzák a Péterfyben folyó nevelő-oktató munkát.

www.peterfy.hu

Áldott ünnepeket kíván a közösség minden tagja nevében e beszámoló összeállítója:

Hallgatóné Hajnal Judit

Új tanítványok érkeztek

Kis elsőseink, valamint a gólyáink, az ötödikesek és a kilencedikesek már „belakták” az iskolát. Az augusztusi kétnapos Gólyatábor, valamint a sok vidámsággal és szeretettel készült befogadó gólyaprogramok, -bálok azt a célt szolgálták, hogy új diákjaink gyorsan beilleszkedjenek, otthonosnak érezzék a templomot és az iskolát.

Folytatás a 6. oldalon

Folytatás az 5. oldalról

Ha ősz, akkor Németország (ezúttal sajnos egyoldalúan)

Szokás szerint szeptemberben fogadtuk a neuendettelsau-i partneriskola diákjait és tanárait. Tavasszal viszozzuk ezt a kirándulást. Erről a kapcsolatról így ír Jankowska Ágnes, a német munkaközösség vezetője:

„Egy ilyen hét programjának a megszervezése nagyon sok munkánkba kerül, úgyhogy néha elgondolkozom rajta, hogy miért is csináljuk. ...

A valós ok az az öröm, amit akkor érezek, amikor Bajorországban felvillanyozva mesélik a gyerekek, hogy mi mindent megértettek már a vendéglátó családoknál. Amikor valaki a beszámolójában megfogalmazza, hogy önmagáról is so-

kat megtudott a számára idegen élethelyzetekben. Amikor egy pannonhalmi kirándulás után van olyan magyar diák – nem is egy! –, aki lelkesen mondja el, mennyi mindent megértett a német nyelvű vezetésből. Amikor óráközi szünetben ketten számolnak be egymás szavába vágva, hogy mit tanultak meg előző este társa-

sozás közben. Amikor németórán sokszor hivatkoznak arra, hogy „ezt a csere-diákomtól tanultam”. De a legnagyobb élményem mégis az volt, amikor tavaly év végén az egyik – egyébként nagyon szorgalmas, kötelességtudó – tanítványom elmondta, hogy megszerette a német nyelvet. Biztos vagyok benne, hogy ebben sokkal nagyobb része volt a Bajorországban töltött egy hétnek, mint bármilyen tanórai erőfeszitésemnek.”

Jankowska Ágnes
német nyelvtanár

Sajnos októberben a szokásos utazásunk Augsburgba a németországi bizonytalanság és biztonság hiánya miatt elmaradt. Reméljük, hogy tavaszra stabilizálódnak a körülmények, és felelősen vállalhatjuk a csereutat.

„Ha öregkorra és késő véniségre jutok, ne hagyj akkor se magamra, Istenem, hadd hirdessem erős karodat, minden eljövendő nemzedéknek!” /Zsolt 70,18/

Szeretetházunk hírei

Szeretetházi híreinket a tavaszi-nyári őszi programismertetéssel folytatnám.

Szeretnék egy kis ízelítőt adni programjainkból, hogy lakóink milyen lelkesen várták és készülődtek ebben az időszakban.

A farsangi vigasság után az elcsendesedés az ünnepre való hangolódás volt jellemző.

Nemzeti ünnepünket Petőfi Sándor életútjának felelevenítésével és versei olvasásával tettük emlékezetessé. Az ezt követő beszélgetés során, lakóink felidéztek emlékeiket, iskolás éveiket a sok tanult verset, amit a mai nap is könyv nélkül tudnak idézni.

Az ünnepkörhöz kapcsolódóan örömmel készültek az ügyes kezek által a papír nyuszik, flitteres tojások. Az alkotás hevében a régi hagyományos népszokások és a különböző tájegységekből származó lakóink meséltek és énekeltek húsvéti emlékeikről. Hagyomány őrzően előkerült a locsolókölni a hozzáálló verssel és az elmaradhatatlan piros tojással.

Programjaink keretében lehetőséget biztosítunk a gondolkodást, illetve a kezűgyeséget igénybevevő foglalkozásoknak.

Kedvelt és népszerű időtöltés a fejtő játékok, mit a szógyűjtő, szókirakó, szótaglánc, betűkből szavak alkotása, mondjuk másképp, az aktív gondolkodás

megtartására szolgálnak. A tavasz színei ihletet adtak a mandalakészítés a színezés és madárkás kép készítésénél.

A zene segítségével a Gyárvárosi Dalkör és a Hazai Dallamok Kórusa intézményünkbe varázsolt a színes és gyönyörű évszakot azoknak is, akik ritkán tudnak rácsodálkozni a természet szépségére.

A nyári napsütés lehetőséget adott, hogy hosszabb sétákat tegyünk és felfedezzük a természet adta élményeket, újdonságként szolgált a szépülő Győr látványa. Kedvelt célpont volt az árnyat adó hatalmas platánfák alatti fagyizások, nagy beszélgetések. A nyár elmaradhatatlan eseménye az udvaron történő szalonnasütés és a közös nótázás.

Lehetőséget kaptunk, hogy meghallgassuk a fiatalabb korosztály által feldolgozott dallamokat, Nyári Lajos és Horváth Ádám tolmácsolásában.

Spanicsek Attila tárogatóművész mutatta be a sokunk által ismeretlen ősi magyar hangszert, melyből gyönyörű dallamokat varázsolt elő. A „Szép vagy Gyönyörű vagy Magyarország” című előadásában megismerhettük a tárogató, mint hugarikum, a magyarságban betöltött szerepét. Előadása színes és tanulságos volt, egyben ráhangolódást engedett az elmúlás az ősz beköszöntére.

Az igényeknek megfelelően létrehoztuk olvasókönyvünket, ahol az érdeklődők megismertethetik az általuk kedvelt verseket, novellákat lakótársaikkal. Alkalmanként és kihasználva a nagyképernyős televízió készülékünket meghallgatunk képzett versmondókat is.

Halottak napja tiszteletére egy-egy gyertyaláng és név elhangzása emlékeztetett mindenkit eltávozott lakóinkra Isten-tisztelet keretében.

Idén is megrendeztük a közkedvelt Ki-Mit-Tud vetélkedőt, nagy örömeinkre jelentkeztek is a felhívásra. Bámulatos horgolt és foltvarrott munkák kerültek kiállításra. A lelkes dalkör ámulatba ejtette a zsűrit, valamint a szebbnél szebben elszavalt versek, idézetek, novellák. Ének kategóriában is többen indultak, kellemes és sokak által elfelejtett dallamokkal telt meg a nagyterem, Néha arra gondoltam, hogy én ki mernék – e állni, talán most sem, nem még idős koromra, hát minden tisztelem az Övéké.

Az advent időszakára készülődvén, szeretetteljes, csendes várakozást kívánok.

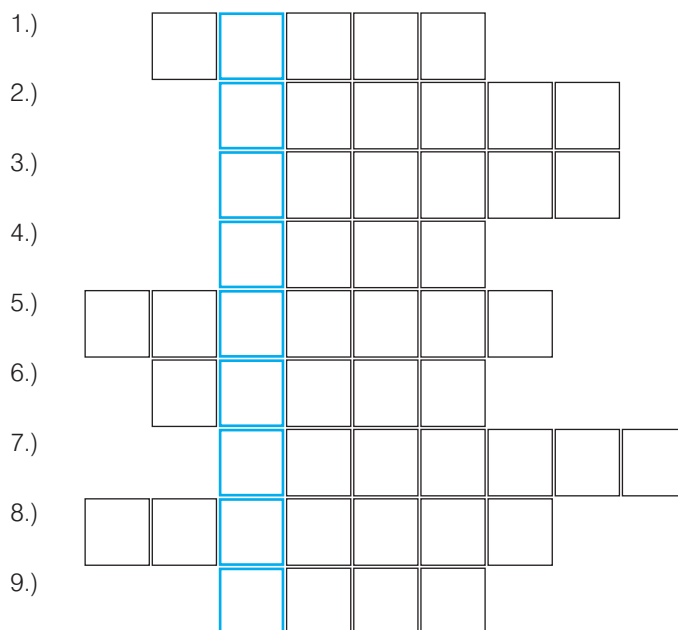
Szemenyei Beáta

Az adventi koszorú története

A koszorú története 1839-ben egy hamburgi árvaházban kezdődött. Johann Hinrich Wichern, evangélikus lelkész szegénysorban élő árva gyerekeket vett magához és létrehozta számukra a „das Rauhe Haus” nevű árvaházat egy öreg parasztházban. A gyerkőcök már akkoriban is nagyon türelmetlenül várták a karácsonyt és folyton kérdezték a gondozójukat, hogy hány napot kell még várni szentestéig. Wichern úrnak igen eredeti ötlete támadt. Egy régi kocsikerekre 20 kicsi piros gyertyát és 4 fehér nagy gyertyát tett és ezzel el is készült az adventi kalendárium. Minden hétköznap meggyújtottak egy-egy kicsi piros gyertyát, vasárnaponként pedig egy-egy nagy fehér gyertyát. Természetesen minden gyerekre sor került a gyertyagyújtásnál. Ez segített ünnepélyesebbé tenni az adventi várakozást és egyben már a karácsonyra, a megváltó eljövetelére (a latin „adventus” szó jelentését megtudhatod a rejtvényből) való ráhangolódást. Karácsony napján már az összes gyertya égett. A gyertyák száma attól függően változott a koszorún, hogy mikorra esett advent első vasárnapja. Minimum 18, maximum 24 kis piros gyertya volt a koszorún és az elrendezés se volt mindig szimmetrikus ezen a koszorúváltozaton. A gyertya

Jézusra emlékeztet mint, aki a „világ világossága”-ként jött közénk. Vanak országok, ahol az adventi négy gyertya közé egy ötödiket is tesznek, ami Jézust jelképezi. A gyertyák színe a római katolikus egyházban: három lila és egy rózsaszín. A lila szín a bűnbánatra utal. A harmadik vasárnap az öröm jelenik meg, ezért az rózsaszín gyertya. A nem katolikus körökben nincs jelentősége a gyertya színének, lehet egyszínű vagy akár mind a négy lehet más. Később Wichern lelkész már fenyőgallyakkal és fehér szalagokkal is díszítette a „koszorút” majd hamarosan a templomokban is elterjedt ez a szokás.

- 1.) Az első díszítő növény az adventikoszorún.
- 2.) Reformátorunk vezetékneve.
- 3.) Az első adventi koszorú készítőjének első keresztnéve.
- 4.) A harmadik adventi vasárnap neve.
- 5.) Ilyen házban gyulladtak ki ez első adventi koszorú fényei.
- 6.) Az első adventi koszorún a 4 gyertya színe.
- 7.) Az evangélikus ...-okban terjedt elsőként az adventi koszorú hagyománya
- 8.) Amit meggyújtunk a koszorún.
- 9.) Hagyományos adventi szín.

2016 . DECEMBER - Lelkeszi Szolgálati Beosztó

		Öregtemplom		Újtemplom		NV - Gyül.Terem	Szabadhegy	Győrújfalu	Bácsa	Győrszentiván	Gönyű	Nagyszentjános
		8:30	10:00	8:30	10:00	9:30	16:00	10:00	15:00	15:00	8:30	16:30
24.	Szo		CS.J. 16 ó		M.ZS. 16 ó		J.A.	J.A. 18 ó				
25.	V	SZE.J.*	SZE.J.*	I.J.*	I.J.*		I.J.*	CS.J.*	CS.J.*	SZE.J.*	CS.J.*	SZE.J.*
26.	H		M.ZS.*		J.A.*			I.J.*				
31.	Szo		J.A. 17 ó		SZE.J. 17 ó		M.ZS. 16 ó	CS.J. 17 ó				

Jelölések: * = úrvacsorás istentiszt., JI = gyermek istentiszt., Sze..J. = Szemerei János, I.J. = Ittész János, J.A. = Jánosa Attila, CS.J. = Csorba János, M.ZS. = Mes-terházy Zsuzsanna

Állandó alkalmaink

Szeretetház díszterem	
Férfikör	minden hónap 2. péntek 17 ó
Imaóra	Hónap 2 és 4 csütörtökén 17:00
Nádorvárosi templom gyülekezeti terme (Liezen-Mayer út 41)	
Biblióra	kedd 9.30
Baba-mama kör	Kéthetente csüt. 10 óra Nv gyüli terem
Alians bibliorák	Minden hónap első keddjén 17 órától
Énekkar	hetente szerda 18.00
Kékkereszt alkalom	Péntekenként 17 óra
Kisífi	hetente péntek 18.00 NV gyül terem
Gyermekkör	hetente vasárnap 10 óra, gyülekezés a templomban

Áldott Karácsonyi Ünnepeket
és Békés Boldog Új Esztendőt
kívánunk minden gyülekezeti tagunknak!